

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget – Kort fortalt!

Ældreområdet

Aktiviteter i 2023:

- **Masterplan for Fremtidens Ældrelev frem mod 2025:** Masterplanen understøtter en udmøntning af ældreområdets politikker og strategier. Masterplanen er udarbejdet i dialog med borgere og interessenter om, hvordan vi i fællesskab kan løse fremtidens udfordringer og sikre det gode liv for alle – hele livet. Der udarbejdes årligt en status for masterplanen til SSSU
- **Bolighandlingsplan:** Svendborg Kommune skal sikre, at det kommunale udbud af plejecentre og ældrevenlige boliger er tilstrækkeligt, både i forhold til at overholde plejeboligarantien og i forhold til at sikre boliger, der matcher borgernes ønsker og behov. Vi skal samtidig forholde os til, at de nye ældregenerationer har boligønsker, der adskiller sig fra de tidligere tiders ældre, herunder at mange ønsker at bo i seniorboliger. I 2026 står der et nyt plejecenter, Sofielund, klar i Tankefuld med 48 pleje- og demensboliger. 22 af boligerne er erstatningspladser for Plejecenter Caroline Amalie, der lukker i 2026 mens de resterende 26 boliger er nye boliger, som følge af demografien. Hesselager Plejecenter lukker også senest i 2026, hvor der etableres 22 erstatningspladser på hhv. Bryghuset og Ollerup Plejecenter.
- **Rekruttering og fastholdelse:** En af ældreområdets største udfordringer er at sikre veluddannet personale til at løse opgaverne. Der er politisk nedsat en tænketank der understøtter ledelsens tiltag på området. Der arbejdes målrettet med gode praktikpladser, brancheskift og unge til velfærd med fokus på blandt andet fritidsjobbere, erhvervspraktikker og temadage for 9. og 10. klasserne på SOSU-skolen. I forhold til fastholdelse arbejdes med psykologisk tryghed, onboarding, introkurser og mentorer
- **Forebyggende indsatser:** I Svendborg Kommune er der fokus på forebyggende indsatser. Både ift. forebyggende hjemmebesøg, informationsarrangementer for borgere på 70, 75 og 80 år, samt at understøtte det gode liv for den enkelte i samarbejde med frivillige organisationer. Der er også fokus på forebyggelse af unødvendige akutte indlæggelser og genindlæggelser.
- **Demens:** I Svendborg Kommune er demensområdet højt prioriteret. Det er et mål, at ingen skal stå alene med demens. I 2023 har der fortsat været fokus på at faglig viden implementeres og understøtter kvaliteten i pleje og omsorg af borgere med demens. Desuden er der fokus på det stigende behov for rådgivning, boliger, uddannelse mv. Demensarbejdet i Svendborg Kommune tager udgangspunkt i nationale, regionale og kommunale aftaler.
- **Rehabilitering som velfærdsstrategi:** Forskning, studier og erfaringer viser, at det er muligt at give borgerne en bedre livskvalitet og samtidig reducere forbrug af hjemmehjælp ved en målrettet indsats med rehabilitering. Svendborg Kommune har fokus på at understøtte borgerne via rehabiliterende forløb, der i videst muligt omfang hjælper borgerne i at blive selvhjulpne.

Socialområdet

Aktiviteter i 2023:

- **Styrkelse af indsatser i Dagområdet:** Socialafdelingen har arbejdet med at styrke anvendelsen af uvisiterede tilbud efter servicelovens § 104. Borgerne kan således få støtte til mere end de kunne tidligere.

- **Masterplan på det sociale område:** Med inddragelse af relevante interessenter har administrationen udarbejdet en masterplan på det sociale område. Masterplanen blev klar i første høringsversion i december 2023 med henblik på politisk behandling januar 2024.
- **Implementering af VUM 2.0 og Fælles Faglige Begreber:** Alle afdelinger på socialområdet har i løbet af 2023 arbejdet med lokal implementering af metoden.
- **Styring af udgifterne til det specialiserede voksenområde:** Grundet tidligere års merforbrug på området har administrationen arbejdet på forskellige tiltag til at styre udgifterne bedre.

Sundhedsfremme og forebyggelse

Aktiviteter i 2023:

- **Styrkelse af frivilligområdet:** Det frivillige sociale område blev styrket med nye og tidssvarende rammer på Kvægtorvet. Fuld indflytning primo 2024. Det frivillige sociale område blev i 2023 igen fejret med deltagelse af knap 300 frivillige.
- **Styrket inddragelse af fædre i sundhedsplejen:** Der har i årets løb været fokus på styrket inddragelse af fædre i sundhedsplejens tilbud. Der er i samarbejde med Mødrehjælpen etableret Fars Legestue, og i samarbejde med Mødrerådgivningen etableret screening og tilbud til mænd med efterfødselsreaktioner.
- **Rygestop til psykisk sårbare:** Der har været arbejdet med at udvikle og tilpasse tilbud om rygestop til borgere med psykiske udfordringer.
- **Udvidet tandpleje til de 18-21-årige:** Tandplejens tilbud udvides over de næste år til at omfatte nye årgange. Der er søgt og tildelt midler til udvidelse af tandplejen med tre klinikker og arbejdet igangsættes i starten af 2024.
- **Tilbud til kvinder i livskriser:** Træningsafdelingen har i et samarbejde med Jobcenteret udviklet et tilbud til kvinder i 30-50års alderen der har været sygemeldte med reaktioner på forskellige udfordringer.
- **Sundhedsaftale og Sundhedsklynger:** Det politiske og administrative arbejde med at udforme og godkende den nye sundhedsaftaler er afsluttet, der arbejdes videre med den konkrete udmøntning. Organiseringen og arbejdet i Sundhedsklyngerne er ved at tage form.

Økonomisk oversigt

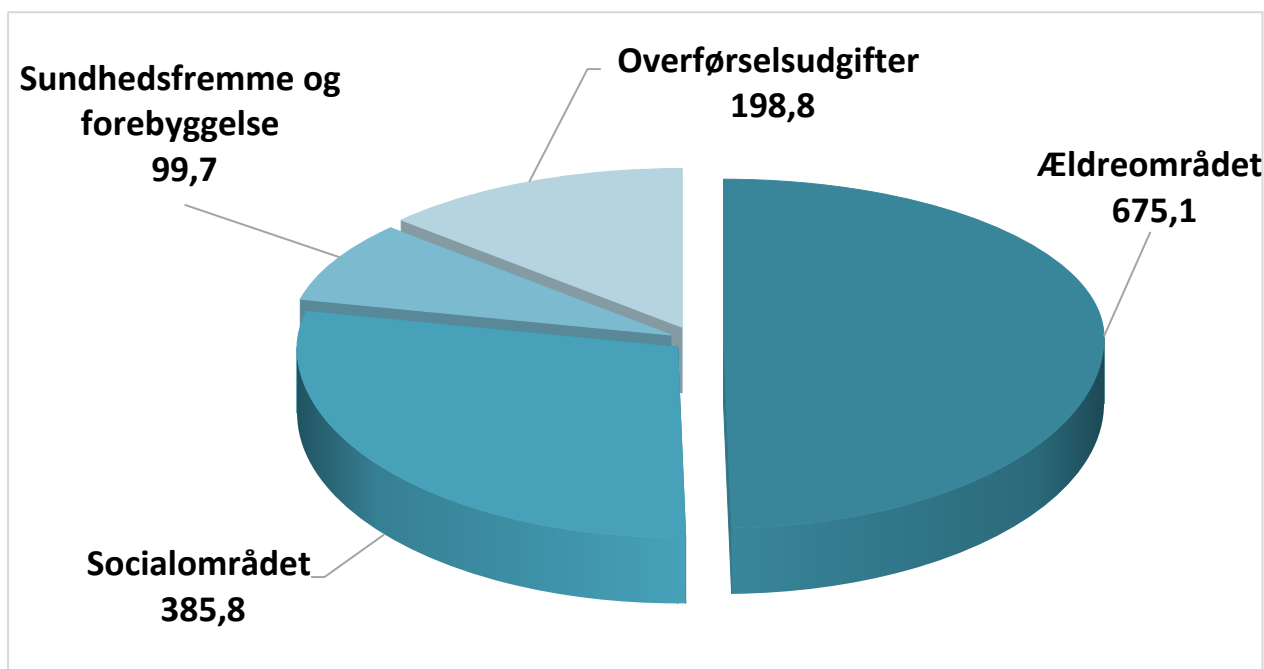
(Mio. kr.) Løbende priser

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	Regnskab 2022	Vedttaget budget 2023	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Afvi- gel- se i forhold til korr. Budget	Regnsk. 2023, heraf udg. vedr. Covid-19 og Ukraine
Drift						
Serviceudgifter i alt	1.117,7	1.144,4	1.151,3	1.160,7	9,3	0,0
Ældreområdet	649,8	666,1	671,0	675,1	4,1	0,0
Myndighedsafdelingen*	125,9	279,8	136,5	134,4	-2,0	
Hjemmepleje Øst*	107,9	41,3	108,5	112,1	3,7	
Hjemmepleje Vest*	99,4	35,6	102,1	104,5	2,4	
Plejecenter Øst	130,7	116,2	133,6	134,9	1,4	
Plejecenter Vest	152,4	159,8	157,4	154,6	-2,8	
Selvejende plejecentre	33,4	33,2	33,0	34,5	1,5	
Socialafdelingen	371,1	379,2	379,5	385,8	6,3	0,0
Socialafdelingen myndighed	368,8	382,3	381,6	391,6	10,1	
Botilbud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dagtilbud	25,0	25,5	25,8	25,9	0,1	
Takstinstitutioner	-22,7	-28,6	-27,8	-31,7	-3,9	
Sundhedsfremme	96,9	99,1	100,8	99,7	-1,0	0,0
Sundhedsafdelingen	10,6	9,7	10,9	11,3	0,4	
Sundhedshus	9,8	10,4	10,8	9,9	-0,8	
Kommunal træning	20,4	19,9	20,4	20,5	0,1	
Tandpleje	23,5	25,2	25,7	25,4	-0,3	
Sundhedspleje	12,6	11,8	11,8	11,8	0,0	
Sundhedspleje, kommunalsygehusvæsen	20,2	22,1	21,1	20,8	-0,3	
Overførselsudgifter i alt	203,0	208,0	208,0	198,8	-9,2	
Socialområdet - statsrer. dyre enkeltsager	-38,2	-38,9	-38,9	-48,1	-9,2	
Socialområdet - enkeltydelser	2,6	2,4	2,4	2,3	-0,1	
Sundhedsområdet - KMF	238,6	244,6	244,6	244,6	0,0	
Samlet drift i alt	1.320,7	1.352,4	1.359,3	1.359,4	0,1	

- = mindreudgift/merindtægt og + = merudgifter/mindreindtægt

*) Fritvalgspuljen er budgetmæssigt placeret under Myndighedsafdelingen i vedtaget budget, og budget tilføres Hjemmepleje Øst og Hjemmepleje Vest ved regnskabsafslutningen, se korrigeret budget.

Udgifter i mio. kr., regnskab 2023

Økonomisk redegørelse

Bevillinger 2023

Nedenstående oversigt viser udviklingen fra vedtaget budget til korrigeret budget

Tillægsbevillinger i 2023 - Drift	Mio. kr.
Serviceudgifter:	
Regulering af energibudgetter, takstinstitutioner/plejecentre	-0,5
Budget til CETS vedr. gæsteboliger, rengøring (SO05)	-0,1
Overførsler fra 2022(ØDF01)	-7,1
Finansiering af udfordringer i regnskab 2022 (ØDF02)	10,7
Drift hestestand (SD01)	-0,1
"Mellemkomm.assistent" fra IDD (ØD03)	0,1
Udligning takstbudgetter til CETS (SO13o)	-0,2
Barselspulje (SB)	2,6
Tillægsbevilling pr. 30.9.2023, Lov- og cirkulæremidler	0,3
Budgettering §60-selskab madservice (CETS og adm.)	1,4
Tillægsbevillinger i alt	6,9

+ angiver merudgift/mindreindtægt, - angiver mindreudgift/merindtægt

Resumé - Økonomisk redegørelse

Samlet resultat:

Regnskabsresultatet for Senior-, Social- og Sundhedsudvalgets område viser samlet set balance, idet merforbruget på 9,3 mio. kr. på serviceudgifterne opvejes af merindtægt på statsrefusion vedr. særligt dyre enkeltsager på 9,2 mio. kr. (overførselsudgifter). Der er merforbrug på ældreområdet (4,1 mio. kr.), mens socialområdet og sundhedsområdet begge udviser mindreforbrug (henh. -2,9 og -1,0 mio. kr.)

Serviceudgifter:

Regnskabsresultatet for serviceudgifterne på Senior-, Social- og Sundhedsudvalgets område viser et samlet merforbrug på 9,3 mio. kr.

Merindtægten på statsrefusion vedr. særligt dyre enkeltsager på 9,2 mio. kr. under overførselsområdet skal medgå i udvalgets resultat ved regnskabsafslutningen, hvorfor udvalgets reelle merforbrug herefter reduceres til 0,1 mio. kr.

Resultatet/merforbruget fremkommer således:

- 4,1 mio. kr. Ældreområdet
 - 6,3 mio. kr. Socialområdet (incl. merindtægt dyre enkeltsager: -2,9 mio.kr.)
 - -1,0 mio. kr. Sundhedsområdet
- 9,3 mio. kr., men incl. merindtægt vedr. dyre enkeltsager: 0,1 mio. kr.**

Mer-/mindreforbrug vedr. plejecentre, socialområdets takstinstitutioner og statslige projekter samt diverse mindre områder, herunder ældreråd og § 18 midler, forventes overført til 2024.

Afledt effekt af COVID 19 og Ukraine:

Udgifter afledt af Covid-19 og krigen i Ukraine indgår i regnskabstallene, men er ikke opgjort særskilt.

Overførselsudgifter:

Regnskabsresultatet på overførselsudgiftsområdet viser et samlet mindreforbrug/merindtægt på 9,2 mio. kr. ift. det korrigerede budget på 208,0 mio. kr.

Den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsområdet viser balance. På kontante ydelser ses et mindreforbrug på 0,1 mio. kr., og på statsrefusion vedr. særligt dyre enkeltsager ses en merindtægt på 9,2 mio. kr.

Overførselsudgifterne afregnes med kassen, dog ikke statsrefusion særligt dyre enkeltsager, hvor merindtægten på 9,2 mio.kr. tilgår socialområdet sammen med resultatet på serviceudgifterne (myndighed), idet niveauet for refusionen er afhængig af udgifterne på området. Tages der højde herfor, bliver merforbruget på overførselsudgifterne, der afregnes med kassen, reelt på 0,1 mio. kr.

Ældreområdet:

Økonomisk redegørelse:

Ældreområdets regnskab viser et merforbrug på 4,1 mio. kr. Mindreforbruget dækker over mindreforbrug på myndighed, balance på plejecenterområdet og merforbrug i hjemmeplejen.

	Beløb
Myndighed (mindreforbrug)	-2,0 mio. kr.
Plejecentre, decentrale driftsenheder, kommunale og selvejende (balance/merforbrug)	0,1 mio. kr.
Hjemmeplejen, decentrale driftsenheder (merforbrug)	6,1 mio. kr.
Ældreområdet i alt (merforbrug)	4,1 mio. kr.

+: merforbrug, -: mindreforbrug

Myndighed:

Myndighedsområdet omfatter bl.a. betaling af kommunal og privat hjemmepleje (fritvalgspuljen), betaling til friplejehjem, mellemkommunale betalinger, hjælpemiddelområdet, SOSU-elever, statslige projekter og administration. På det samlede myndighedsområde forventes et netto mindreforbrug på 2,0 mio. kr.

Der er mindreforbrug på

- fritvalgspuljen pga færre timer end budgetteret, men der ses samtidig et merforbrug på de mellemkommunale betalinger. Netto har de to områder tilsammen et mindreforbrug på 7,5 mio. kr., der stort set opvejes af merforbrug i hjemmeplejen, se længere nede
- flygtningerefusion fra staten vedr. en borger på 1,1 mio. kr.
- Egenfinansiering demensrådgivningsprojekt samt ældreråd viser til sammen et mindreforbrug på 0,9 mio.kr., der skal overføres til 2024.

Der er merforbrug på

- sygeplejedepotet, der leverer sygeplejeartikler til områderne. Det fælles sygeplejedepot har igennem flere år har været presset økonomisk på grund af flere og mere plejekrævende borgere. Merforbruget i 2023 udgør 2,4 mio. kr. hvilket er højere end forventet. Ved budgetforliget for 2024 blev tilført 1,8 mio. kr. årligt til området fra 2024.
- SOSU-elevbudgettet udviser merforbrug på 3,1 mio. kr. Der blev ved sidste års budgetforlig tilført 1,1 mio. kr. til området svarende til halvdelen af den forventede udfordring i 2023. Udfordringen har nu vist sig at være større. De øgede udgifter følger af den 5-årige lærepladsaftale for 2022-2026 på SOSU-området, som er indgået af Regeringen, KL, Danske Regioner og FOA, hvor vi som kommune skal ansætte alle de kvalificerede elever, der søger. Samfundsmæssigt er det et positivt problem, at vi har fået ansat flere SOSU-elever, da vi har, og forventer, yderligere mangel på uddannet personale.

Plejecentre:

Samlet set viser plejecentrenes resultat et merforbrug på 0,1 mio. kr. Det fordeler sig med et merforbrug på 1,5 mio. kr. til de selvejende plejecentrene og et mindreforbrug på 1,4 mio. kr. til de kommunale plejecentre. Derudover er der et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. vedrørende de kommunale ejendomsudgifter under CETS.

I det kommunale plejecentres mindreforbrug indgår der overførte midler fra regnskab 2022 på ca. 2,7 mio. kr., hvoraf 1,2 mio. kr. var disponeret til projekter under plejecenterområdet i 2023.

Plejecenterområdet fik i 2023 ca. 3,4 mio. kr. til at kompensere for stigende energipriser, hvoraf der er ca. 0,1 mio. kr. i uforbrugte midler, der tilbageføres til Kassen.

Hjemmeplejen:

Der ses et merforbrug på i alt 6,1 mio. kr. i Hjemmepleje Øst og Hjemmepleje Vest, som bl.a. skyldes en svær rekrutteringssituation, som har gjort det dyrere at vagtdække. Desuden har der været udfordringer i relation til optimal planlægning af kørelister.

Det vurderes desuden, at fritvalgsprisen for 2023 samlet set er for lav. Fritvalgsprisen beregnes normalt på baggrund af hjemmeplejens regnskab året før, men ved beregningen af fritvalgsprisen for 2023 blev det vurderet, at lønudgifterne i 2022 var ekstraordinært høje, hvorfor beregningen i stedet blev foretaget på et gennemsnit af 2021 og 2022. Det har dog i 2023 vist sig, at niveauet fortsætter og fritvalgsprisen ikke kan dække hjemmeplejens lønudgifter, hvorfor det vurderes, at beregningen skulle have været lavet kun på regnskab 2022. Hjemmeplejens merforbrug skal ses i sammenhæng med fritvalgspuljens mindreforbrug.

Hvad nåede vi i 2023?

Masterplan for Fremtidens Ældreliv frem mod 2025

Masterplanen er et retningsvisende dokument, der understøtter, hvad der skal være fokus på og hvordan der kan prioriteres på ældreområdet frem mod 2025.

Ældreområdet arbejder overordnet ud fra de retningslinjer, der er beskrevet i masterplanen for ældreområdet frem mod år 2025.

De syv hovedområder er:

- Det vi skaber sammen
- Rehabilitering
- Hverdagsteknologi
- Mad og måltider
- Boforner
- Syg eller døende i eget hjem
- Professionelle og faglige medarbejdere

For nærmere beskrivelse se Status for Masterplan for Fremtidens Ældreliv, ved Senior- Social- og Sundhedsudvalgsmøde i maj 2024.

Bolighandlingsplan på ældreområdet

Ældreområdet skal sikre, at der til stadighed er det relevante antal ældre-, pleje-, demens- og gæsteboliger til rådighed til borgere i Svendborg Kommune.

Administrationen følger udviklingen i behovet for ældreregnede boliger i Svendborg Kommune nu og i fremtiden. Der udarbejdes årligt en opdateret boligprognose og bolighandlingsplan, som skal:

- give overblik over de behov, der forventes at være til boligmassen i et længerevarende perspektiv
- give forslag til initiativer i forhold til at matche behovet for boliger med udbuddet af boliger.

Pr. 1. januar 2024 indgår følgende boliger inddelt i typer i Svendborg Kommunes boligforsyning:

Boligtype	Antal pladser
Pleje- og demensboliger (inkl. selvejende og friplejehjem)	547
Gæsteboliger	49
Ældreboliger med centerfaciliteter	168
Ældreboliger uden centerfaciliteter	328

Som følge af plejeboligarantien skal Svendborg Kommune kunne stille en plejebolig til rådighed inden for 60 dage fra borgeren er blevet bevilliget en.

Den gennemsnitlige ventetid på garantiventelisten i 2023 for borgere, der er blevet tilbudt en pleje- eller demensbolig, var på 29 dage. I otte tilfælde har det ikke været muligt at overholde plejeboliggarantien. Den største overskridelse af plejeboliggarantien var på 16 dage – her havde borgeren stået på venteliste i sammenlagt 76 dage.

For nærmere beskrivelse se Bolighandlingsplan på ældreområdet 2024, ved Senior-, Social- og Sundhedsudvalgsmøde i marts 2024.

Rekruttering og fastholdelse

Både nationalt og lokalt i Svendborg Kommune er der udfordringer i forhold til rekruttering og fastholdelse af sundhedspersonale på velfærdsområderne.

Svendborg Kommune har siden 2007 systematisk arbejdet med rekruttering og fastholdelse. Der udarbejdes årligt en status på rekrutterings- og fastholdelsessituationen.

I 2023 har ældreområdet arbejdet med forskellige indsatser for rekruttering og fastholdelse. Bl.a.:

- Ældreområdet følger de nationale strategier, initiativer og puljer for rekruttering og fastholdelse.
- Tænketaank for rekruttering og fastholdelse på ældreområdet med eksterne og interne samarbejdsparter. Tænketaanken kommer med forslag til, hvordan vi i fællesskab løfter rekrutteringsindsatsen og målretter indsatser for at sikre sundhedspersonale på ældreområdet
- Der er implementeret et struktureret onboarding-program på hele ældreområdet, der skal understøtte nye medarbejderes gode start og øge fastholdelsen.
- Der er udnævnt mentorer i alle sektioner og der er igangsat en mentoruddannelse.
- Alle nyansatte faglærte og ufaglærte tilbydes introkurser på ældreområdet.
- Der er arbejdet målrettet med Unge til Velfærd gennem blandt andet temadage på SOSU-skolen for alle 10. klasser i Svendborg Kommune og fokus på muligheden for erhvervspraktik som SOSU på ældreområdet i Svendborg.

Forebyggende indsatser på ældreområdet

Vi har i Svendborg Kommune fokus på forebyggende indsatser på ældreområdet, herunder at begrænse antallet af unødvendige akutte indlæggelser og genindlæggelser.

Vi har en akutfunktion med høj faglighed og fleksibilitet, som kan varetage det akutte, der sker på ældreområdet og i det nære sundhedsvæsen eksempelvis kontakt til sygehus, læger m.v. Samtidig viser erfaringerne, at det giver bedre ressourcenyttelse og effektivitet, at akutfunktionen samles i en sektion.

I efteråret 2023 blev der igen afholdt arrangementer for borgere på 70, 75 og 80 år.

Demens

Den demografiske udvikling betyder, at der bliver flere borgere med demens. Som følge heraf forventes der at blive behov for flere demensboliger og en ny tilgang til demensomsorgen.

Svendborg Kommune har i flere år arbejdet med udviklingen af demensområdet både i forhold til fysiske rammer og pædagogik. Erfaringen viser, at gode fysiske rammer, både udenfor og indenfor, kombineret med høj faglighed, har afgørende betydning for borgere med demens og deres pårørendes livskvalitet.

I Svendborg Kommune har vi i 2023 fortsat haft fokus på mange af initiativerne i Den nationale handlingsplan både ift. borgere med demens, de berørte familier, medarbejdere og frivillige. Initiativerne i Den Nationale Demenshandlingsplan vil fortsat i de fortløbende år blive integreret i Svendborg Kommunes demensindsats.

Gennem satspuljeprojektet "Frirum" er der sat ekstra fokus på pårørende til mennesker med demens. Der er i projektet udviklet tre indsatser, der er både meningsfulde for den demensramte og skaber et pusterum for den ramtes familie og nære.

- 1) Pensionatet tilbyder mere fleksible og gentagende gæsteboligophold
- 2) Bussen byder på forskellige køreture og aktiviteter, hvilket har vist sig populært for mænd, der har en demensdiagnose
- 3) den frivillige indsats Ven af huset hvor frivillige bliver besøgsvenner for både personen med demens og den pårørende.

Projektet er afsluttet i 2023, men de tre indsatser fortsætter i 2024 i justeret form.

Demenskonsulenterne på ældreområdet udarbejder hvert år Årsrapporten for demens i Svendborg Kommune, se Senior- Social- og Sundhedsudvalgsmøde i marts 2024.

Rehabilitering som velfærdsstrategi på ældreområdet

Den demografiske udvikling betyder, at der både på landsplan og i Svendborg Kommune bliver flere ældre, hvilket i fremtiden, alt andet lige, vil have betydning for antallet af hjemmehjælpsmodtagere i kommunerne.

Social- og Sundhedsudvalget i Svendborg Kommune vedtog i november 2014 en rehabiliteringsstrategi for ældreområdet, hvor alle borgere, der henvender sig til ældreområdet for at få hjælp, tilbydes hverdagsrehabilitering. Formålet er, at borgerne oplever bedre livskvalitet efter et rehabiliteringsforløb, og at flest mulige borgere får mulighed for at klare sig selv i videst muligt omfang.

Alle borgere, der modtager hjemmehjælp, bor i ældrebolig, demens- eller plejebolig eller har ophold i gæstebolig, modtager hjælp med rehabiliterende sigte.

Rehabilitering er fortsat et kvalitetstilbud – og borgerne skal have den hjælp, de har behov for. Samtidig er det vigtigt at fastholde den enkeltes ansvar for selv at bevare og genvinde sine muligheder for at klare sig selv i videst muligt omfang.

Tabeller og nøgletal:

Den demografiske udvikling på ældreområdet fremgår af se tabel herunder.

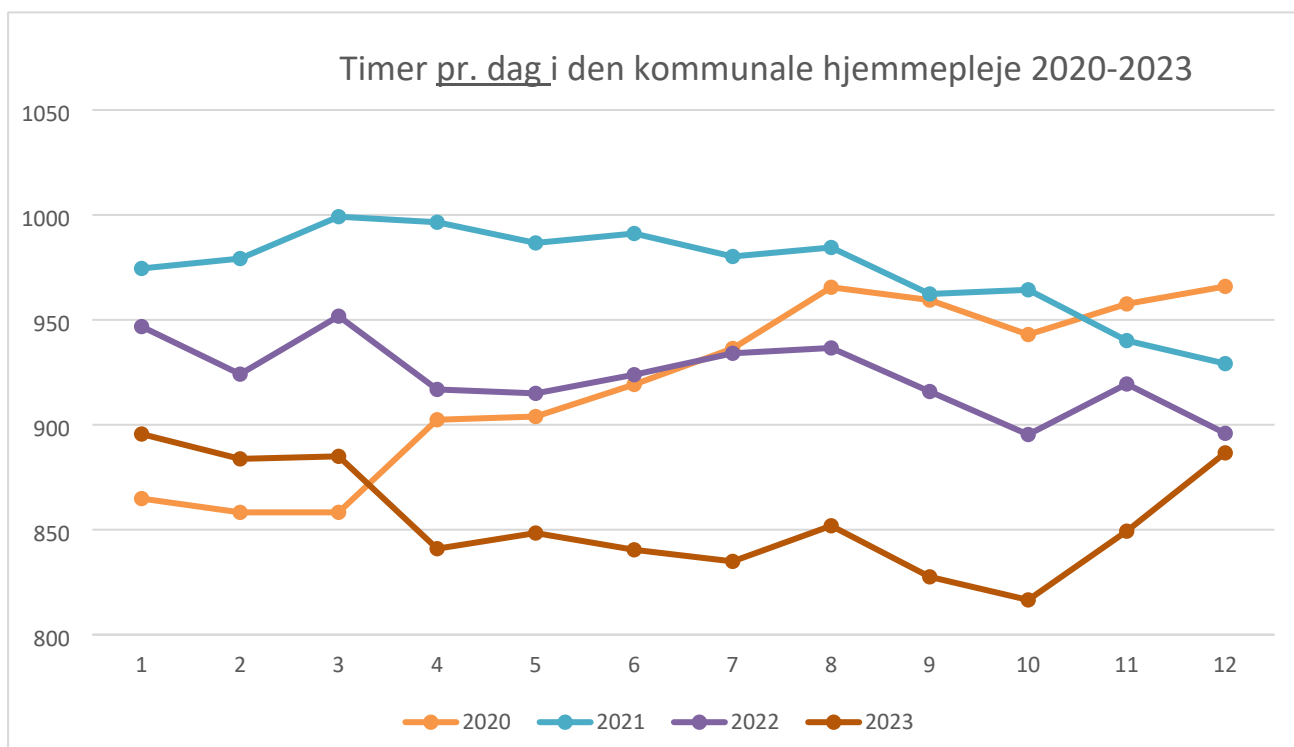
Antal ældre	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
65-74 årige	7.880	7.880	7.951	7.996	7.946	7.919	8.028	8.089	8.085
75-84 årige	4.525	4.764	5.047	5.314	5.543	5.724	5.870	5.977	5.988
85+ årige	1.579	1.636	1.659	1.661	1.730	1.793	1.854	1.931	2.011
I alt 65+	13.984	14.280	14.657	14.971	15.219	15.436	15.752	15.997	16.084

Jf. Svendborgs befolkningsprognose udarbejdet i 2023, dvs. tallene t.o.m. 2023 er faktiske tal pr. 1. januar i året, mens 2024 og frem er prognosetal.

Fritvalgspuljen:

Visiterede timer til personlig og praktisk hjælp i den kommunale hjemmeplejes fritvalgssektioner er vist i nedenstående graf både for 2020, 2021, 2022 og 2023 (timer pr. dag). For 2023 er det samlede timetal for hele året på 312.100 visiterede timer. Som det fremgår af grafen, er der i de sidste måneder af 2023 sket en kraftig stigning i antal timer pr. dag, hvilket skyldes, at omlægningen af Plejecenter Christinehaven til fritvalg, jf. vedtaget besparelse fra 2024, allerede blev iværksat 22. november 2023.

De visiterede timer i den kommunale hjemmepleje udgjorde i 2023 ca. 89 % af forbruget i fritvalgspuljen. Øvrige udgifter i fritvalgspuljen vedrører visiterede timer til personlig praktisk hjælp leveret af private leverandører samt udgifter til § 83a (hjemmetræning), § 94 (eget valg af hjælper) og § 95 (privat antaget hjemmehjælp).

x-aksen viser månederne, mens y-aksen viser visiterede timer. Prikkerne i graferne svarer til det gennemsnitlige antal visiterede timer pr. dag i den pågældende måned.

Socialområdet:

Økonomisk redegørelse:

Serviceudgifter inkl. statsrefusion:

Socialområdet har et samlet merforbrug på 6,3 mio. kr. i 2023.

På serviceudgifterne fordeler merforbruget sig med merforbrug på 10,1 mio. kr. på Socialafdelingens myndighedsafdeling og merforbrug på Dagområdets ramme med 0,1 mio. kr. samt mindreforbrug på takstinstitutionerne på 3,9 mio. kr.

Fra *overførselsudgifterne* tilgår statsrefusion vedr. særligt dyre enkeltsager Socialafdelingen som medgår til at finansiere stigende udgifter til en række enkeltsager i Myndighed. Denne statsrefusion udgør 9,2 mio. kr. og bidrager således til, at det samlede resultat for Socialområdet udviser et mindreforbrug på 2,9 mio. kr.

De væsentligste årsager til socialområdets merforbrug fremgår af nedenstående tabel:

Mindreforbrug	Beløb
Myndighed: Aflastningsophold	-1,4 mio. kr.
Myndighed: Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)	-0,3 mio. kr.
Myndighed: socialpæd. Støtte og behandlingstilbud	-1,3 mio. kr.
Myndighed: Særlige pladser i psykiatrien	-0,4 mio. kr.
Adm. Konto 6	-0,1 mio. kr.
Takstinstitutioner: Døgntilbud og dagtilbud	-3,9 mio. kr.
Merforbrug	
Myndighed: Forsorg	2,2 mio. kr.
Myndighed: Misbrugsbehandling	0,2 mio. kr.
Myndighed: Botilbud (§§107, 108, 105/85)	6,7 mio. kr.
Myndighed: Kontakt- og ledsageordning	0,6 mio. kr.
Myndighed: Aktivitets- og samværstilbud §104 samt beskyttet beskæftigelse §103	2,7 mio. kr.
Myndighed: Puljer mv.	1,0 mio. kr.
Døgntilbud og dagtilbud	0,1 mio. kr.
Socialområdet i alt (merforbrug)	6,3 mio. kr.

Myndighed: Statsrefusion særlige dyre enkeltsager	-9,2 mio. kr.
Socialområdet i alt incl. Statsrefusion (merforbrug)	-2,9 mio. kr.

Myndighed

Myndighed med et samlet merforbrug på 10,1 mio. kr. på serviceudgifterne. Merudgifterne modsvares delvist af øgede indtægter i refusion for særligt dyre enkeltsager under overførselsudgifterne på 9,2 mio. kr., så det samlede merforbrug for Myndighed forventes at udgøre 0,9 mio. kr.

De væsentligste årsager til merforbruget er:

Aflastningsophold

På aflastningsophold er der mindreforbrug på 1,4 mio. kr. Mindreforbruget skyldes primært lavere gennemsnitspris pr. borger.

Socialpædagogisk støtte

På socialpædagogisk støtte er der mindreforbrug på 1,3 mio. kr. Mindreforbruget skyldes primært at færre borgere har behov for støtte.

Forsorgscentre/krisecentre

På Forsorgscentre/krisecentre er der merforbrug på 2,2 mio. kr. efter statsrefusion er indhentet. Merforbruget skyldes stigende gennemsnitspris pr. borger samt flere borgere på krisecentre.

Botilbud

På botilbuddene er der merforbrug på 6,7 mio. kr. før statsrefusion. Merforbruget skyldes en stigning i gennemsnitspris pr. borger på botilbud, jf. tabel vedr. gennemsnitspris pr. borger.

Aktivitets- og samværstilbud

På aktivitets- og samværstilbud er der merforbrug på 2,7 mio. kr. Merforbruget skyldes stigende gennemsnitspris pr. borger.

Puljer

Under puljer er der merforbrug på 1,0 mio. kr. vedrørende uindfrie besparelser vedr. kørselseffektivisering for 2022 og 2023 samt øgede udgifter til Nexus. Merforbruget overføres til 2024.02.20

Dagområdet

Der er på dagområdet et merforbrug på 0,1 mio. kr. Merforbruget skyldes blandt andet omkostningstunge indsatser som alternativ til botilbud.

Bo- og Dagområdet, takstinstitutioner

Mindreforbruget på takstinstitutioner udgør 3,9 mio. kr. og er forbeholdt takstinstitutionerne. I forbindelse med overførsler til 2024 skal tillægges mer-/mindreforbrug fra Center for Ejendom og Teknisk Service.

Takstinstitutionernes samlede netto mindreforbrug er fordelt således:

Takstinstitutioner boområdet:	-2,6 mio. kr.
Takstinstitutioner dagområdet:	-1,3 mio. kr.

Overførselsudgifter:

Udgiften til kontante ydelser svarer til budgettet.

Hvad nåede vi i 2023?

➤ **Styrkelse af indsatser i Dagområdet**

Socialafdelingen har arbejdet med at styrke anvendelsen af uvisiterede tilbud efter servicelovens § 104. Tilbuddene Stenbruddet, Impuls og På Hjørnet har i den forbindelse opdateret deres tilbudsbeskrivelser, så det er mere tydeligt for borgere og kollegaer, hvad tilbuddet indebærer. Styrkelsen består blandt andet i, at borgerne kan booke samtaler ift. den enkeltes udfordringer. Det er stadig muligt at opsøge støtte på dagen. Tilbuddene hjælper desuden borgerne i forhold til lettere socialpædagogiske opgaver. Fx at læse, forstå og handle på post eller at få støtte til handlinger vedr. egen økonomi. Nogle borgere modtager desuden støtte til at få mere struktur på hverdagen, fx ved at få hjælp til at planlægge indkøb eller andre dagligdags gøremål. I det omfang driften af §104 tilbuddet muliggør det, er der mulighed for enkeltstående ledsagelse til eksempelvis sundhedssystem eller offentlige myndigheder.

➤ **Masterplan for det sociale område**

Arbejdet med masterplanen foregik i løbet af hele 2023. Indledningsvis blev der afholdt et startmøde med deltagelse af ca. 130 interesserede borger, medarbejdere, politikere, faglige organisationer mm. Der blev indsamlet 410 input fra deltagerne til udvikling af det sociale område. Der blev nedsat seks arbejdsgrupper, som arbejdede videre med ideerne. Arbejdsgrupperne har været bredt sammensat for at sikre at masterplanen bygger på viden og erfaring fra henholdsvis borgere, frivillige foreninger, faglige organisationer, medarbejdere med flere. Masterplanen blev klar i første høringsversion i december 2023 med henblik på politisk behandling januar 2024.

➤ **Implementering af VUM 2.0 og Fælles Faglige Begreber**

Socialafdelingen påbegyndte i 2021 arbejdet med implementering af VUM 2.0 og Fælles Faglige Begreber. VUM er en metode udviklet af Socialstyrelsen, som skal sikre større faglig og lovgivningsmæssig kvalitet i sagsbehandlingen. Metoden anvendes i dag af næsten alle landets kommuner. Implementeringen er et omfattende fagligt projekt, som involverer både udfører og myndighed, og derfor strækker implementeringen sig over flere år.

I 2023 er implementeringen foregået lokalt i afdelingerne og har taget udgangspunkt i den enkelte afdelings behov. Arbejdet har eksempelvis handlet om bedre dokumentation, fokus på monofaglighedens berettigelse i det tværfaglige rehabiliteringsarbejde og fokus på arbejdet med borgernes ønsker og drømme.

➤ **Styring af udgifterne på det specialiserede voksenområde**

Socialafdelingen har over en årrække taget initiativer for at kunne levere den nødvendige og tilstrækkelige støtte med balance i budgettet. I 2021 bad Socialafdelingen BDO om at udarbejde en screening af området med fokus på botilbudsområdet. På baggrund af screeningen har Socialafdelingen udarbejdet en handleplan, som blev politisk godkendt i juni 2021. Handleplanen er inddelt i tre spor – økonomisk styring, faglig styring samt tilpasning af tilbudsviften. Handleplanen gælder for perioden 2021-2023.

I 2023 har administrationen arbejdet på seks tiltag for at kunne styre økonomien bedre:

- Udvikling af databaserede værktøjer til at følge og styre visitationer, aktiviteter og priser.
- Implementering af ny udredningsmetode samt styrket set-up for evaluering af brugen af metoden.
- Styrkelse af den faglige styring i Myndighed.
- Implementering af ny takststruktur på botilbudsområdet, som erstatter enhedstakster med differentierede takster for den enkelte borger for at øge sammenhæng mellem støttebehov, bevilling og pris.

- Diverse tiltag for at udvikle tilbudsviften på botilbudsområdet, hen mod at interne tilbud i højere grad kan imødekomme Myndigheds bestillingsbehov, hvorved eksterne køb minimeres.
- Diverse tiltag for at udvikle tilbudsviften på dagtilbudsområdet som beskrevet i temaet vedr. styrkelse af indsatser på dagområdet.

Tabeller og nøgletal

Tabellen viser antal helårsborgere pr. paragraf. En helårsborger er en borger, der har modtaget en indsats i 365 dage. Borgere kan være visiteret til flere paragraffer på samme tid, ofte en kombination af enten socialpædagogisk støtte (§ 85) eller botilbud og beskæftigelses-, aktivitets- eller samværstilbud (§§ 103 og 104). Data er afrundet nærmeste hele tal inden for den enkelte paragraf. Derfor kan der være en mindre afvigelse i den samlede sum.

Antal helårsborgere pr. paragraf og år	2019	2020	2021	2022	2023
§ 12 SEL (Råd og vejledning)	65	87	112	114	141
§ 42 b (Særlige pladser psykiatrien)	1	3	2	0	
§ 84 (Aflastning)	15	12	13	14	13
§§ 85 og 102 SEL (Socialpædagogisk støtte)	452	469	466	454	421
§ 96 SEL (BPA)	20	20	21	21	21
§§ 97, 98 og 99 SEL (Bla. ledsager)	43	43	47	47	48
§ 101 SEL (Stofmisbrugsbehandling)	219	212	222	212	222
§ 103 SEL (Beskyttet beskæftigelse)	118	106	98	92	83
§ 104 SEL (Aktivitets- og samværstilbud)	227	230	234	247	241
§ 105 ABL (Længerevarende botilbud)	166	166	158	161	159
§ 107 SEL (Midlertidigt botilbud)	71	74	78	80	72
§ 108 SEL (Længerevarende botilbud)	70	66	66	66	65
§ 109 SEL (Krisecenter)	4	3	3	5	8
§ 110 SEL (Forsorgscenter)	19	20	30	29	32
§ 141 SUL (Alkoholbehandling)	58	62	64	73	79
Helårsborgere pr. år.	1.548	1.572	1.615	1.616	1.607

Årsberetning 2023

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Gennemsnitspris pr. borger pr. år

Paragraffer jf. kontoplan	Kategorier	2019	2020	2021	2022	2023
§ 105 ABL (Længerevarende botilbud)	Udgift	kr 79.787.407	kr 85.177.000	kr 86.393.052	kr 91.467.368	kr 94.662.170
	Antal helårsborgere	166	166	158	161	159
	Antal unikke borgere	172	170	168	168	164
	Gennemsnitlig udgift pr. helårsborger	kr 480.647	kr 513.114	kr 546.791	kr 568.120	kr 593.580
§ 107 SEL (Midlertidigt botilbud)	Udgift	kr 40.622.937	kr 46.381.009	kr 51.540.596	kr 49.958.744	kr 49.096.576
	Antal helårsborgere	71	74	78	80	72
	Antal unikke borgere	87	99	106	104	98
	Gennemsnitlig udgift pr. helårsborger	kr 572.154	kr 626.770	kr 660.777	kr 624.484	kr 685.811
§ 108 SEL (Længerevarende botilbud)	Udgift	kr 80.023.163	kr 81.838.190	kr 86.970.753	kr 97.504.973	kr 110.219.474
	Antal helårsborgere	70	66	66	66	65
	Antal unikke borgere	76	68	68	72	70
	Gennemsnitlig udgift pr. helårsborger	kr 1.143.188	kr 1.239.973	kr 1.317.739	kr 1.477.348	kr 1.706.401
	Udgifter	kr 200.433.507	kr 213.396.199	kr 224.904.401	kr 238.931.085	kr 253.978.220
	Antal helårsborgere	307	306	302	307	296
	Gennemsnitlig udgift (pr. helårsborger)	kr 652.878	kr 697.373	kr 744.717	kr 778.277	kr 859.028

Sundheds- og forebyggelsesområdet:

Økonomisk redegørelse

Serviceudgifter:

Bevillingsoverholdelse - afvigelsesforklaring

Sundhedsområdet har til regnskab 2023 et mindreforbrug på 1 mio. kr. på almindelig drift.

Væsentligste årsager til sundhedsområdets mindreforbrug:

Mindreforbrug:	Beløb
Sundhedshus og projekt Storskala	-0,8 mio. kr.
Fuldfinansierede område genoptræning under indlæggelse	-0,4 mio. kr.
Fuldfinansierede område vederlagsfri fysioterapi	-0,6 mio. kr.
§18 midler sundhedsområdet	-0,6 mio. kr.
Merforbrug:	Beløb
Sundhedssekretariatet	0,8 mio. kr.
Fuldfinansierede område hospice og færdigbehandlede	0,6 mio. kr.
Sundheds- og forebyggelse i alt (netto merforbrug)	-1,0 mio. kr.

Sundhedsafdelingen

Sundhedsafdelingens budget dækker over statsfinansierede projekter, administrationen, hjerneskaderådgivning, tilskud til Mødrerådgivningen samt §18 midler og frivilligrådet. Samlet set ses et merforbrug på 0,4 mio. kr. på området.

Der forventes et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. vedr. §18. Udvalget valgte at fordele færre midler i 2023, så de havde muligheden for at prioritere midler til eventuelle merudgifter i forbindelse med etableringen af det nye frivilligcenter. Midlerne søges overført til 2024 til samme formål.

Sundhedssekretariatet har et forventet merforbrug på 0,8 mio. kr., som fortrinsvis er relateret til Nexus, herunder implementering af Fælles Sprog III. KL og KOMBIT arbejder på en forenkling af Fælles Sprog III, som bl.a. omfatter en simplere metode til indberetning og reduceret krav til dokumentation. Hertil ses en politisk bestemt udgift til Børn/Unge liv og højere udgifter til tolkebistand sammenlignet med 2022.

Sundhedsprojekterne (projekt Farvel og Tobak) overfører et merforbrug på 0,4 mio. kr. til 2024, hvilket skyldes en forskydning i indtægter/udgifter, tilskuddet til projektet i 2023 er ikke nået at komme inden regnskabsafslutning. Midlerne til de statsfinansierede projekter overføres til kommende budgetår.

0,4 mio. kr. søges overført til 2024 vedr. sundhedsklyngesamarbejdet. Midlerne blev tilført ifm. økonomiaftalen for 2022 til opstart af arbejdet i sundhedsklyngerne, og kan kun bruges inden for formelle rammer. Den politiske sundhedsklynge Fyn forventer at bruge midlerne i 2024.

Kommunal træning

På træningsområdet forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr. i 2023. Det nedbragte merforbrug i 2023 skyldes, at jobcentret har benyttet sig af kompetencerne på træningsområdet i højere grad end normalt.

Tandpleje, sundhedspleje, og sundhedshus

Tandplejen har et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. i 2023. Mindreforbruget er relateret til forskydning i ansættelser, og søges overført til istandsættelse af midlertidige lokaler og husleje i 2024 på Toldbodvej 19.

Sundhedsplejen overholder budgettet i 2023.

Sundhedshuset har et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. i 2023. Mindreforbruget er relateret til den sene afklaring af opgaver i relation til kvalitetspakker. Sundhedshuset er blevet projektejer på projekt Storskala, som er et klyngesamarbejde mellem 8 fynske kommuner og 2 sygehuse (regionen). Midlerne (0,6 mio. kr.) overføres til projektet i 2024.

Fuldfinansiering af sygehusvæsenet

Den fuldfinansierede del (specialiseret ambulant genoptræning, færdigbehandlede patienter og hospice, samt vederlagsfri fysioterapi) har til regnskab et mindreforbrug på 0,3 mio. kr.

Der ses et mindreforbrug vedr. genoptræning under indlæggelse på 0,4 mio. kr., et merforbrug vedr. færdigbehandlede og hospice på 0,7 mio. kr., samt et mindreforbrug vedr. vederlagsfri fysioterapi på 0,6 mio. kr.

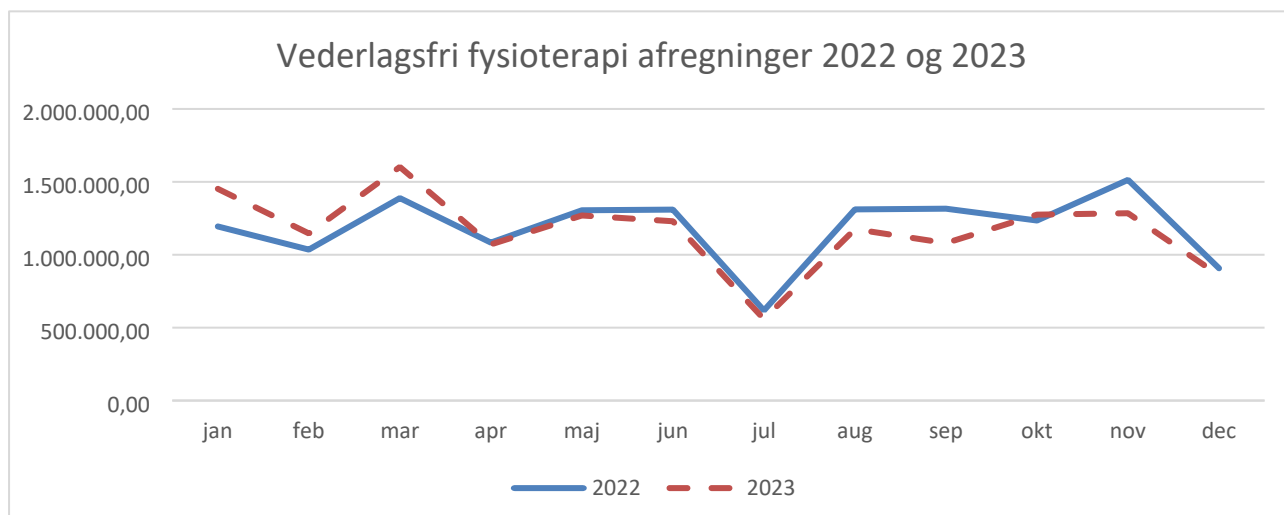
Det fuldfinansierede område afregnes på baggrund af aktivitetsdata fra LPR3.

Udgiften til færdigbehandlede er betydeligt højere end normalt, men størstedelen af udgiften, 1,4 mio. kr. i alt, relaterer sig til to borgere, der begge nu er hjemtaget til socialområdet. Da merudgiften er bundet op på enkeltssager, forventes der ikke det samme udgiftspres i 2024.

Budgettet til vederlagsfri fysioterapi blev tilpasset med 0,8 mio. kr. til 2023, bl.a. som følge af en overskridelse af budgettet på 1,1 mio. kr. i 2022.

I starten af 2023 kunne man se en tydelig stigning i udgifter til vederlagsfri fysioterapi, på linje med tidligere år.

På landsplan ses en stigning i kommunale udgifter til vederlagsfri fysioterapi januar-oktober 2023 på 14,6% (4,4% over den økonomiske ramme), og en stigning i antal patienter på 17%. Udviklingen viser, at den økonomiske ramme aftalt mellem KL og Danske Fysioterapeuter sandsynligvis vil blive overskredet for 2023. I Svendborg ses et fald i udgifter på 1,7% ift. 2022. Også ridefysioterapi viser et lille fald i udgifter fra 2022 til 2023. Det er svært at sige hvorfor Svendborg Kommune ikke følger den generelle udgiftsudvikling på området i 2023, men kigger man på nøgletal for bl.a. regnskab 2022, ses et højt udgiftsniveau i Svendborg ift. både sammenligningsgruppen, regionen og hele landet, og vi har tidligere år set en højere udgiftsstigning i Svendborg Kommune end på landsplan. Budgettet er tilpasset med yderligere 0,6 mio. kr. til 2024.

Tiltag til budgetoverholdelse

Serviceudgifter:

Der er igangsat en tættere dialog med socialområdet omkring enkeltborgere på sygehuset, som ikke kan hjemtages til et tilbud.

Overførselsudgifter:

Budgettet til den kommunale medfinansiering vil fortsat være fastfrosset i 2024, men stiger fra 24,2 mia. kr. til 25,1 mia. kr. på landsplan, og til 252,9 mio. kr. for Svendborg kommune. Budgettet er tilpasset.

Hvad nåede vi i 2023?

Styrkelse af frivilligområdet

Det frivillige sociale område blev styrket med nye og tidssvarende rammer på Kvægtorvet. Fuld indflytning primo 2024. Samarbejdet er fortsat godt og udviklende. Der er udarbejdet en revideret frivilligpolitik i et samarbejde med området. Det frivillige sociale område blev i 2023 igen fejret med deltagelse af knap 300 frivillige. Der blev igen uddelt priser til en forening og til en frivillig der havde gjort en særlig indsats.

Styrket inddragelse af fædre i sundhedsplejen

Der har i årets løb været fokus på styrket inddragelse af fædre i sundhedsplejens tilbud. Der er uddannet to sundhedsplejersker til særligt at have fokus på mændenes roller, der er i samarbejde med Mødrehjælpen etableret Fars Legestue, der er i samarbejde med Mødrerådgivningen screening og tilbud til mænd med efterfødselsreaktioner og der er i alle tilbud fokus på at fædre indgår ligeværdigt.

Rygestop til psykisk sårbare

Der har været arbejdet med at udvikle og tilpasse tilbud om rygestop til borgere med psykiske udfordringer. Erfaringerne har været gode og en stor andel af deltagerne er lykkedes med at stoppe med at ryge. Det er besluttet at projektet implementeres i drift efter udløb af projektmidlerne.

Udvidet tandpleje til de 18-21-årige

Tandplejens tilbud udvides med over de næste år til at omfatte nye årgange. Der er søgt og tildelt midler til udvidelse af tandplejen med tre klinikker og arbejdet igangsættes i starten af 2024.

Tilbud til kvinder i livskriser

Træningsafdelingen har i et samarbejde med Jobcenteret udviklet et tilbud til kvinder i 30-50 års alderen der har været sygemeldte med reaktioner på forskellige udfordringer. Indsatsen bygger videre på erfaringerne fra Vildmandsindsatsen.

Sundhedsaftale og Sundhedsklynger

Det politiske og administrative arbejde med at udforme og godkende den nye sundhedsaftaler er afsluttet og der arbejdes videre med den konkrete udmøntning. Organiseringen og arbejdet i Sundhedsklyngerne er ved at tage form. Der arbejdes med fokus på børn og unge i mistrivsel, forebyggelse og overgange.